

D İ S K

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU

ANA TÜZÜĞÜ

Kuruluş Kongreleri: 12 Şubat 1967

D İ S K
TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ANA TUZUĞU
BÖLÜM - I
GENEL HÜKÜMLER

KONFEDERASYONUN ADI, MERKEZİ ve AMACI

Madde: 1 - Konfederasyonun adı : (Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) dir.

Kısa adı : (D İ S K) tir.

Madde : 2 - a) D İ S K'in Genel Merkezi İstanbul'dur. Yönetim Kurulu kararı ile Ankara'ya nakledilebilir.

b) D İ S K'in İstanbul içindeki açık adresi şudur: Cağaloğlu Nuruosmaniye Caddesi Alibaba Türbe Sokak No:18 (Özbay Han) - İstanbul

c) Genel Merkezin bulunduğu il sınırları içindeki adres, genel yürütme kurulu kararı ile değiştirilir.

Madde : 3 - D İ S K, işçi sınıfının ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan kalkınması ve yücelmesi için, öncelikle, Türkiye'nin her bakımdan tam bağımsız olmasını ve hızlı bir kalkınma yoluna girmesini zorunlu görür. Bundan ötürü de, Türk işçi hareketinin, Anayasada öngörülen köklü dönüşümlerin gerçekleşmesini sağlayacak bir devrimci öze kavuşmasını şart sayar.

Temel ilkeleri şöyle kabul eder :

a) İşçi sınıfının meseleleri tam bağımsızlığa kavuşmuş topluncu bir düzende çözülür. Bunun ekonomik alanda birinci adını, emekten yana, emekçilerin yönetim ve denetimine doğrudan doğruya katıldığı plânlı bir devletçilik sistemidir.

Bu sistende kamu sektörü ağır basar ve itici, yönetici rol oynar.

b) Çelik ve Makina Sanayii ile Enerji Kaynakları gibi Sanayiinin kilit noktalarını, genellikle ağır sanayiinin, madencilik ve büyük ulaştırma, ihracat, ithalat işleriyle bankacılık ve sigortacılığın devlet eliyle yürütülmesi ile mümkün olur. Bu alanlarda özel sektör yardımcı durundadır.

c) Emekçilere, insan onuruna uygun bir hayat seviyesi sağlamak ve bu seviyeyi devamlı olarak yükseltmek, işsizliği ortadan kaldırmak, ancak devlet eliyle yürütülecek hızlı bir sanayileşme ile mümkündür. Ancak, devlet eliyle yürütülen bir sanayileşmede, işletmelerin devletleşmesi ve en ileri teknolojilerin kullanılması, işçilerin yararına olur.

ç) İşçi sınıfının devrimci bir niteliğe erişmesi ve bilinçlenmesi ancak yurt ve dünya olaylarının emekçiler açısından ve bilimsel yoldan değerlendirilmesine bağlıdır. Bilim, işçi sınıfının en önemli mücadele aracıdır.

d) Köylümüzü uygar yaşama şartlarına kavuşturmak ve sanayileşmemize temel ve destek olmak üzere, köklü bir toprak reformu zorunludur. Bunun aynı zamanda işsizliği önleyici bir yararı da vardır.

e) Emekçilerin, tüm haklarını alabilmesi yalnız neslekî mücadele ile mümkün değildir. Bunun yanı sıra Anayasadaki demokratik haklarını kullanarak, siyasî mücadele yapmaları da gereklidir. Bu mücadele, işçi sınıfının varlığının tam bilincine kavuşturarak, insanın insanı sömürmesi esasına karşıt bir amaç güder.

Madde : 4 - DİSK'in başlıca görevleri şunlardır:

a) Bütün işçilerin kendi ana işkolları sendikalarında toplanmasını ve bunların da DİSK'te bir araya gelmelerini sağlamak, DİSK'i Türkiye'nin en güçlü ve en etkili meslek örgütü hâline getirmek,

b) Türk işçi hareketinin izleyeceği politikanın ana hatlarını tayin etmek ve hareketin birlik ve beraberliğini sağlamak,

c) Toplu sözleşme ve grev düzenininin, Anayasada yer aldığı biçimde uygulanmasını ve bunların başarı ile yürütülmesi için gerekli sendikalar arası dayanışma ve işbirliğini sağlamak,

ç) Çalışma hayatını ve sosyal güvenliği düzenleyen yasaların, işçiler yararına olmayan hükümlerini değiştirmek ve yeni yasalarla bunları daha da iyileştirmek için çaba harcamak,

d) İşçilerin çıkarlarıyla ilgili çeşitli toplantı, kurul, konferans ve örgütlere katılarak, bunların DİSK'in ilkelerine uygun şekilde kararlar almalarına çalışmak,

e) Türkiye dışında olup ta işçi sınıfı yararına çalışan ve DİSK'in ilkelerine uygun doğrultuda görüş sahibi olan milletlerarası işçi örgütleriyle işbirliği yapmak, bu gibi kuruluşlara üye olmak suretiyle işçi dayanışmasının ürünlerinden yararlanmak,

f) İşçilerin meslek bilgilerini arttıracak ve genel kültürlerini geliştirecek her türlü eğitici faaliyetler göstermek, sağlık ve spor tesisleri, kitaplık, basınevi ve benzeri kültürel tesisler kurmak, işçilerin boş zamanlarını değerlendirebilmeleri için imkânlar sağlamak,

g) İşçilerin refahını veya meslekî menfaatlerini ilgilendiren konular hakkında bilimsel incelemeler yapmak ve bu maksatla bir araştırma bürosu kurmak,

h) İşçiler için her çeşit kooperatifler veya şirketler tatil siteleri kurmak, bu gibi teşebbüslere yardım etmek ve görevlerini yerine getirebilmek için her çeşit mülk edinmek ve işletmektir.

Madde : 5 - a) DİSK, kendi bünyesinde bulunan sendikaları, her yönü ile bir güç birliği tenel esası içinde birleştirir. Ve sendikaların her türlü faaliyetlerini DİSK içinde aslına uygun şekilde plânlaştırır ve organize eder.

b) DİSK üyesi sendikalar, Ana Tüzükleri için, DİSK Ana Tüzüğüne bağlılık ve uygunluk bakımından DİSK tarafından hazırlanacak tip statüsünü esas alır ve kendi sendikasının veya işkolunun özelliğine göre bu tip statüye ilâveler yapar.

BÖLÜM - II

ÜYELİK

A - Üyeliğin kazanılması

Madde : 6 - DİSK'e üye olabilmek için:

a) Yürürlükte olan yasalara göre kurulmuş işçi Sendikası olmak,

b) DİSK'in Ana Tüzüğünü, kuruluş bildirisini ve Ana Tüzüğe bağlı yönetmeliklerdeki hükümleri kabul etmek ve kendi Genel Kurulundan yasalara uygun nitelikte ve biçimde DİSK'e üye olma kararı almak şarttır.

Madde : 7 - Kendi Genel Kurulundan DİSK'e üye olma kararı alan Sendikanın yetkili yöneticileri, bu kararı en geç iki hafta içinde DİSK Genel Sekreterliğine göndermek suretiyle üyelik talebinde bulunur.

Madde : 8 - DİSK'e üye olma konusundaki genel kurul kararını, ilgili sendikanın yetkili yöneticileri DİSK genel sekreterliğine bildirmediği takdirde, bu husus adı geçen sendikanın DİSK üyeliğine kabulü için nani sebep sayılmaz. Böyle bir hal karşısında ilgili sendika üyeliğe kabul edildiği takdirde işbu Ana Tüzüğün 7. maddesindeki görevi yapmayan ilgili sendika yöneticilerinin bu konuda maksatlı olup olmadıkları araştırılır. Maksatlı iseler, haklarında hukuki kovuşturmaya başvurulduğu gibi ilgili sendikanın genel kuruluna şikayet edilir ve görevden düşürülmeleri istenir. İlgili sendika genel kurulu, DİSK'in talebine uymadığı takdirde, o andan itibaren sendika DİSK üyeliğinden otomatikman düşer.

Madde : 9 - Bu Ana Tüzüğün 7. maddesindeki gibi DİSK'e üye olma kararı olan sendikaların DİSK'e üyelik konusu DİSK'in ilk Yönetim Kurulu Toplantısında görüşülüp karara bağlanır. Üyeliği kabul edilmeyen sendikaların DİSK'in ilk Genel Kuruluna baş vurma hakkı saklıdır. Bu takdirde DİSK Genel Kurul kararı kesindir.

Madde : 10 - DİSK üyesi bir sendikadan, ayrılarak teşekkül eden diğer bir sendika, DİSK'e üye olamaz. Ancak hukuki zorunluk sebebi ile DİSK üyesi bir sendikadan ayrılan ve kurulan sendikaların DİSK'e üye olma hakkı saklıdır.

Madde : 11 - Aynı işkolunda birden fazla sendikaların DİSK üyeliğine kabulü mümkündür.

Ancak bu konuda bu sendikaların,

- a) Birbirleri ile mücadele halinde olup olmadıkları,
- b) Aralarında mücadele varsa dahi DİSK tarafından işçinin yararına olarak bu mücadelenin kaldırılıp kaldırılmayacağı,
- c) Yöneticileri arasında vazgeçilmez anlayış farklarının veya küskünlüklerinin olup olmadığı,
- d) Belirli bir süre içinde DİSK'in temel ilkeleri ve prensipleri açısından birleştirilmelerinin mümkün olup olmadığı göz önünde tutulur.

B - Üyelikten ayrılma

Madde : 12 - a) DİSK üyeliğinden ayrılmak isteyen Sendika, kendi Genel Kurulundan alacağı genel kurul üyelerinin en az üçte iki çoğunluk kararı ile DİSK üyeliğinden çekilebilir.

b) DİSK üyeliğinden ayrılma isteğinde bulunan Sendikanın yetkili yöneticileri, bu konunun görüşüleceği sendika Genel Kurul toplantısından en geç 15 gün önce, durumu DİSK genel sekreterliğine bildirir. Çekilme kararının alınacağı Genel Kurul toplantısında DİSK'in yetkili bir temsilcisi bulunur. Ve görüşlerini sözlü olarak açıklar.

c) DİSK'ten ayrılan Sendika Genel Kurulundan ayrılma kararı aldığı tarihten itibaren DİSK'e karşı yükümlü olduğu üyelik aidatını üç ay daha ödemekle yükümlüdür.

C - Üyelikten Çıkarılma

Madde : 13 - DİSK'in Ana Tüzüğüne ve yetkili organların kararlarına uymayan üye sendika yöneticileri veya DİSK'te görevli üyeleri ferden DİSK üyeliğinden veya bu görevden DİSK Yürütme Kurulunun talebi ve Onur Kurulunun kararı ile ihraç edilirler. İhraç edilen yöneticilerin kendi sendikalarının Genel Kurulları (DİSK) tarafından ikaz edilir. İkaza rağmen (DİSK'in ihraç ettiği yöneticilere görev veren üye sendikalar (DİSK) yönetim kurulunun talebi ve Onur Kurulunun kararı ile (DİSK) ten çıkarılırlar.

Yukarıdaki fıkralar gereğince (DİSK) den çıkarılan üye sendikanın, (DİSK) Genel Kuruluna itiraz hakkı vardır. Genel Kurul çıkarma kararını onayladığı takdirde üye sendika bildiriminden başlayarak, yasal süre içinde bu karar aleyhine iş mahkemesinde itirazda bulunabilir. İş mahkemesinin kesinleşmiş kararına göre davranılır.

Madde : 14 - Aynı işkolunda birden fazla DİSK üyesi sendikanın muayyen bir süre içinde birleştirilmesi için, DİSK yürütme kurulunca özel bir BİRLEŞTİRME KOMİSYONU kurulur. Ve muayyen birleştirme süresi yürütme kurulunca tesbit edilir.

BİRLEŞTİRME KOMİSYONU, birleştirilmesi gerekli üye sendikaların yöneticilerinden gerekli izahatı alır. Bu sendikaların durumunu bizzat tetkik eder. Ve en iyi birleştirme formülünü bir raporla DİSK yürütme kuruluna bildirir. Yürütme kurulu formül gereğince birleşme konusunda ilgili sendikalara gerekli tebligatı yapar. İlgili sendika başkanlıkları en geç iki hafta içinde DİSK'e cevap vermekle yükümlüdür. Bundan itibaren eden sendikanın, birleşme konusundaki DİSK teklifine (Hayır) cevabı verdiği anlamında kabul edilir.

Birleşme konusundaki DİSK tarafından teklif edilen formüle (Hayır) diyen sendika otomatikman DİSK üyeliğini, (Hayır) cevabını verdiği andan veya cevapsız olarak geçirdiği iki haftalık sürenin bitiminden itibaren kaybeder ve DİSK'ten ayrılmış olur.

Birleşme formülü hakkındaki DİSK yürütme kurulu yetkileri ile, otomatikman DİSK üyeliğinden ayrılan sendikanın DİSK dışında hukuki yollardan hak arama yetkisi saklıdır. İlgili sendikaların iki haftalık cevap verme süresi, ilgili sendikaların teklifi ile sebep nakul görüldüğü takdirde, DİSK yürütme kurulunca uzatılabilir.

Madde : 15 - DİSK'ten ayrılan veya üyelikten ihraç edilen veya otomatikman DİSK üyeliğinden düşen sendika, DİSK aidatlarının peşin ve işlemeden ödemesi sebebi ile, DİSK üyeliğini kaybettiği andan itibaren üç aydan daha fazla süre için aidat ödemiş durumda olsa dahi, bu fazla ödemiş miktar, DİSK tarafından ilgili sendikaya hiç bir suretle iade edilemez ve ilgili sendikanın bu konuda DİSK'ten herhangi bir talepte bulunmaya hakkı yoktur.

BÖLÜM - III

TEŞKİLAT

A - Organlar :

Madde : 16 - DİSK'in organları şunlardır:

- a) Genel Kurul,
- b) Temsilciler Kurulu,
- c) Yönetim Kurulu,
- d) Yürütme Kurulu,
- e) Denetim Kurulu,

f) Onur Kurulu,

B - Genel Kurul :

Madde : 17 - a) Genel Kurul DİSK'in en yüksek organıdır. DİSK'e üye sendikaların delegelerinden kurulur.

b) Genel Kurula katılacak üye sendikaların delege sayısı aşağıdaki biçimde ve oranda hesaplanır ve tesbit edilir:

1 - Üye sayısı 1000'e kadar olanlar 1 delege.

2 - Üye sayısı 1000'den yukarı olanlar her 1000 üye tam sayısı için 1 delege, (Artık üye sayısı 500'den fazla ise 1000'e iblağ edilir.)

3 - Yürütme Kurulu üyeleri, Yönetim Kurulu Üyeleri, Denetim Kurulu ve Onur Kurulu üyeleri, DİSK'e üye sendikalarından birinin üyeliklerini muhafaza etmekte iseler, DİSK Genel Kurulunun tabii üyesidirler. Ve bunların aynı anda üye Sendikalardan seçilerek gelecek delegeler arasında olamayacağı gibi, üye sendikaların kontenjanlarına da tabi kılınmazlar.

Madde : 18 - DİSK Genel Kuruluna üye sendikalardan gönderilecek delegeler sendika Ana Tüzüğüne buna dair hüküm yoksa üye sendikanın son genel kurul toplantısında, genel kurul tarafından seçilir. Her delege için ayrıca bir de yedek delege seçilir.

Madde : 19 - a) Genel Kurul yasanın saptadığı süreye uygun olarak toplanır. Toplantı yeri, günü ve saati Yürütme Kurulu tarafından saptanır.

b) Genel Kurul toplantısının gündemi, yeri, günü ve saati en az 15 gün önce Ankara ve İstanbul'da çıkan iki gazete ile ilân edilir. Ayrıca Genel Kurulun toplanacağı mahallin en yüksek mülkiye amirine de durum yazı ile bildirilir.

c) Genel Kurula sunulacak bütün raporlar ile gelecek devreye ait bütçe teklifi, genel kurul toplantısı tarihinden en az 2 hafta önce üye Sendikalara yeteri kadar gönderilir.

d) Genel Kurul mülkiye amirine bildirilen, gazetelerde ilân olunan gün, saat ve yerde toplanır.

e) Birinci toplantıda yeter sayı sağlanamazsa, ikinci toplantının yeri, saat ve gündemi tekrar mülkiye amirine bildirilir. Ankara ve İstanbul'da çıkan iki gazete ile de ilân edilir. İkinci toplantı, birinci toplantı gününden en çok 15 gün sonraya bırakılır ve bu toplantıda yeter sayı aranmaz.

Madde : 20 - a) Üye sendika sayısının 1/5 oranındaki sendikaların, yazılı başvuruları üzerine, yürütme veya yönetim kurulu, genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

b) Olağanüstü Genel Kurul toplantısını isteyen üye sendikalar, görüşülecek konuları gerçekleriyle birlikte açık olarak yazılı başvurularında belirtirler.

c) Olağanüstü genel kurul toplantısında yalnız gündemdeki konular görüşülür.

Madde : 21 - Genel Kurul gündemi, yürütme veya yönetimin kurullarından biri tarafından hazırlanır. Gündeme yeni bir madde eklenmesi için Genel Kurula katılan delegelardan, 1/20 sinin yazılı teklifi şarttır. Gündendeki bir maddenin gündenden çıkarılması için mevcudun 2/3 ünün yazılı talebi şarttır.

Madde : 22 - Genel Kurul, Genel Başkan veya onun yokluğunda Genel Sekreter tarafından açılır. Yoklama yapılır, delege adedinin yarısından bir fazlası toplantıda mevcut ise bir başkan, iki başkan yardımcısı ve gereği kadar yazman seçilir. Bu seçimler ile komisyon seçimleri açık oy ile yapılır. Genel Kurul başkanlık divanı delegeler arasından seçilir.

C - Genel Kurul Yetkileri :

Madde : 23 - a) Ana Tüzükte değişiklik yapmak,

b) Yönetim ve Denetim Kurullarının raporlarına görüşüp karara bağlamak ve yöneticileri ibra etmek veya haklarında dava açılmasına karar vermek,

c) Onur Kurulu kararlarına karşı yapılacak itiraz ve başvurularını görüşüp karara bağlamak, ihraç kararlarını onaylamak,

d) Bu Ana Tüzükte yazılı amaç ve görevlerin gerçekleştirilmesi yolunda yöneticilere ve konfederasyon organlarına direktif vermek ve gerekli kararları almak,

e) Yürütme, Denetim ve Onur Kurulu üyelerinden Genel Kurulda seçimleri gerekenleri gizli oyla seçmek,

f) Konfederasyon organlarında görev alan yöneticilere verilecek ücretlerle her türlü ödenek ve yollukları, bütçeyi görüşüp karara bağlamak,

D - Temsilciler Kurulu

Madde : 24 - Temsilciler kurulu istişari bir organdır. Gündemde olan konuları görüşür. Kararları, Yürütme Kurulu ile Yönetim Kuruluna veya Genel Kurula teklif ve tavsiye mahiyetini taşır.

Genel Başkan, Yürütme Kurulu veya Yönetim Kurulunca, toplantıya çağırılır ve gündemi tesbit edilir.

Her üye sendikanın üçer yürütme kurulu üyesinden teşekkül eder. Üye Sendikanın yürütme kurulu üçten fazla üyeli olduğu takdirde, kendi aralarında seçim yaparlar.

E- Yönetim Kurulu

Madde : 25 - DİSK Yönetim Kurulu, bu Ana Tüzüğün 66 nci maddesinde belirli 16 işkolunun birer temsilcisi ve 5 DİSK yürütme kurulu üyesi olmak üzere 21 kişiden teşekkül eder.

İşkolu temsilcileri, Bu ana Tüzüğün 66 nci maddesindeki usulle seçilir. Bunların, üye sendikalardan birisinin en az merkez yürütme kurulu üyesi olması şarttır. Kendi sendikalarındaki merkez yürütme kurulu üyeliğini her hangi bir sebeple kaybeden otomatikman DİSK Yönetim Kurulu üyeliğinden de düşer ve yerine yenisi seçilir.

Bu Ana Tüzüğün 66 nci maddesindeki 16 işkolundan bir veya birkaçından DİSK üyesi sendika olmadığı takdirde, bu işkollarından DİSK'e üye sendika oluncaya kadar, bunlara dair DİSK Yönetim Kurulu üyelikleri boşkalır. Bu duruma göre DİSK Yönetim Kurulu fiilî üye sayısı gözönünde tutularak, yönetim kurulunun toplantı ve karar nisapları tesbit edilir. 21 tan sayı, yönetim kurulunda bütün işkollarının temsilcilerinin tamamlanması halinde nazarı dikkate alınır.

Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri

Madde : 26 - DİSK Yönetim Kurulu: a) Kendi üyeleri arasından 2. Başkan Vekili seçer.

b) En az, altı ayda bir yürütme kurulunca tesbit edilen yerde toplanır. Yürütme Kurulunun hazırladığı gündemdeki konuları görüşür, karara bağlar. Kararlar çoğunlukla alınır. Oyların eşitliği halinde toplantı başkanının katıldığı taraf çoğunluğu alır.

c) Dilediği konuları Yürütme Kuruluna havale eder. Yürütme Kuruluna havale edilen kararların tatbikatından doğacak sorumluluklar Yönetim Kuruluna aittir. Yönetim Kurulunca verilen kararları Yürütme Kurulu musyyen bir müddet için tehir etmek isterse, tehir gerekçesi ile birlikte yönetim kurulunu olağanüstü toplantıya çağırır.

d) DİSK, faaliyetleri hakkında Yürütme Kurulu tarafından hazırlanan hesap ve faaliyet raporlarını karar ve faaliyetlerini gözden geçirir. Genel Kurulca verilmiş kararlar üzerinde tefsirler yapar ve Yürütme Kuruluna direktifler verir. Hesaplarda bir yolsuzluk tesbit ederse, durumdan Denetim Kuruluna haber verir.

e) Uluslararası teşekküller tarafından verilen bursların kullanılmasını tesbit eder. Bursiyerlerde aranacak nitelikler Yönetmelik ile tesbit edilir.

f) 275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu gereğince Yüksek Hâkim Kurulu ile Yüksek Uzlaştırma Kurulunda işçileri temsil edecek hâkimleri seçer.

g) Asgari Ücret Tesbit Komisyonuna katılacak işçi üyesinin seçimini yapar, İş ve İşçi Bulma Kurumu, işçi Sigortaları Kurumu, Çalışma Meclisi, Genel Kurul Toplantılarına katılacak delegelerin işkolları esasına göre seçimlerini yapar.

h) Denetim Kurulunun vereceği rapor üzerine gerekirse Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

i) Yasalara göre işçi temsilcisi gönderilmesi gereken yerlere gidecek temsilcileri seçer.

Madde : 27 - Yönetim Kurulu gündemine ilâve edilecek maddeler için yazılı önerge vermek şarttır. Önergelerin gündeme alınması, çoğunluğun oyu ile olur.

Madde : 28 - Yürütme Kurulunun herhangi bir üyesi veya hepsi, herhangi bir sebeple ve daimi olarak görevlerinden ayrıldığında takdirde Yönetim Kurulu kendi arasından ilk Genel Kurul Toplantısına kadar Yürütme Kurulunu seçer.

F - Yürütme Kurulu

Madde : 29 - Yürütme Kurulu Genel Kurul tarafından gizli oyla ve mevcudun 2/3 çoğunluğu ile seçilen 1 Başkan 1 Genel Sekreter ve ilk Yönetim Kurulu toplantısında seçilen 3 yürütme kurulu üyesi olmak üzere teşekkül eder. Yürütme Kurulu en az haftada 1 toplanır. Başkan dahil her üye 1 oya sahiptir.

Madde : 30 - Yürütme Kurulunun herhangi bir üyesinin:

- a) Meşru veya yazılı mazerete dayanmaksızın arka arkaya Yürütme Kurulunun üç toplantısına gelmediği,
- b) Ana Tüzük hükümlerine uygun hareket ve alınan kararlara riayet etmediği,
- c) Sıfat ve yetkilerini kötüye kullandığı,
- d) DİSK'in veya DİSK'e üye sendikaların şeref ve haysiyetini lekeleyen fiillerde bulunduğu,

Vesikalarla sabit olursa, suçu işleyen hakkında diğer Yürütme Kurulu üyeleri veya haysiyeti helal edilmiş üye sendikaların yazılı müracaatını alan Yürütme Kurulu azalarından biri vaziyeti bir raporla Yürütme Kuruluna bildirir ve Yönetim Kurulu toplantıya çağrılır.

Yönetim Kurulu hadiseye ait vesikalar üzerinde inceleme yaptıktan ve yüzleştirmeden sonra, suçu sabit görürse, şikâyet edilen üye hakkında muvakkaten vazifeden uzaklaştırma kararı verir. Durumu ayrıca DİSK Onur Kuruluna da bildirir. Aksi varit olduğu takdirde şikâyet eden veya edenler aynı hükme tabi tutulur. Onur Kurulu kararı ile görevden uzaklaştırılan Yürütme Kurulu üyelerinin Genel Kurula itiraz hakkı vardır.

G - Yürütme Kurulunun Görev ve Yetkileri

Madde : 31 - Yürütme Kurulunun görevleri ve yetkileri şunlardır :

- a) DİSK'in amaç ve ilkelerinin gerçekleşmesinden birinci derecede sorumludur. Türk İşçi hareketini ilgilendiren her çeşit konuyu izler.
- b) Amaç ve ilkeleri gerçekleştirmek, teşkilâtlannayı süratlendirmek ve üye sendikalar arası birlik ve beraberliği sağlamak için yurdun muhtelif bölgelerinde temsilcilikler kurmak,
- c) DİSK amaçlarına gerçekleştirmek ve üye sendikaların ihtiyaçlarını karşılamak için ihtisas daire ve büroları kurmak ve bu daire ve büroların çalışma programlarını hazırlamak,
- d) Üye Sendikaların yapacağı toplu iş sözleşmeleri için gerekli bilgiyi toplamak, değerlendirmek ve sendikaların istifadesine sunmak,
- e) Ana Tüzük hükümlerini aynen uygulamak,

f) DİSK'in bütün organlarında çalışacak personelin tayinini yapmak ve bunların ücretlerini tesbit etmek,

g) İşveren veya işveren örgütleri ile toplu iş sözleşmelerine esas olacak prensip anlaşmaları yapmak,

h) Acil hallerde DİSK Yönetim Kurulu yetkilerini kullanmak ve karar almak. (Bu takdirde konu Yönetim Kurulunun ilk toplantısına sunulur.)

Madde : 32 - Yürütme Kurulu üyeleri, daire ve büroların Sekreterliklerini ilk oturumunda paylaşırlar. Her sekreter bürosunun yürütümünden sorumludur.

H - Genel Başkan

Madde : 33 - Genel Başkan, Genel Kurulda hazır bulunan delegelerin üçte iki çoğunluk oyu ile seçilir. Bu çoğunluk elde edilemediği takdirde oylama üçüncü tura kadar devam eder. Üçüncü turda da üçte iki çoğunluk elde edilemezse en çok oy alan aday seçilmiş olur. Aday tek olduğu takdirde, üçte iki çoğunluk nisabına bakılmaksızın, ilk tur neticesinde tek aday seçilmiş olur. Bu seçimler gizli oylama ile yapılır.

İ - Genel Başkanın Yetki ve Görevleri

Madde : 34 - DİSK'i, Ana Tüzükte başka hüküm olmadığı hallerde her bakımdan Genel Başkan temsil eder, Görevini geçici bir zaman için yapamayacağı vakit, yetkisini Genel Başkan Vekillerinden birisine bırakır. Böyle bir durum yoksa Genel Başkan Vekillerinin, üyelik bakımından en kıdemlisi vekâlet eder.

Madde : 35 - Genel Başkanın Görev ve Yetkileri Şunlardır :

a) DİSK adına, deneç vermek, basın toplantısı yapmak, resmi tenaslarda bulunmak,

b) Zaruret halinde Genel Yürütme Kurulunun kararını almadan 2,500 liraya kadar harcama emri vermek,

c) DİSK'i resmi ve hususi merciler nezdinde idari, mali, adli, mesleki hususatlarda her bakımdan temsil etmek,

d) Ana Tüzük ve ona bağlı olarak çıkarılan yönetmeliklerin uygulanmasını sağlamak, Genel Sekreterlik eliyle kanunlar, Ana Tüzük ve yönetmelikler gereğince tutulması lüzumlu defter ve dosyaların tutulmasını ve kayıtların muntazam şekilde usulüne uygun olarak yapılmasını sağlamak,

e) DİSK'in idarî ve malî koordinasyonunu ve DİSK içinde ahenk ve inzibata sağlamak, üye sendikalarla DİSK münasebetlerini yürütmek ve DİSK üyelerinin haklarını kollamak, DİSK'in mânevi şahsiyetinin zedelennmesine inkân vermemek,

f) Toplu İş Sözleşmelerinin temel hükümlerinin kabulü için çalışmak, gerekli ortamı yaratmak, tenas ve teşebbüslerde bulunmak,

g) Gereği halinde DİSK içinde olan veya olmayan kişilere muayyen hususların takibi için temsil yetkisi vermek,

davaya vekâlet vermek, sulh olmak, ibra etmek, dâvadan feragat ve davayı kabul etmek, idarî, adli, malî ve icraî takibat yapmak veya yaptırmak,

h) Grev halinde, bu hakkın iyi kullanılması ve başarı sağlanması için bütün inkân ve teşkilâtı harekete geçirmek, yürütme komiteleri kurmak, şahıs ve gruplara özel görevler vermek, greve katılanların yararına ekonomik, sosyal ve kültürel anlaşmalar yapmak, grev fonundan veya başka neşru kaynaklardan yararlanarak ödemeler yapmak veya yaptırmak,

i) DİSK'te ücretle çalışanların terfiyelerini, nakil ve tâyinlerini, tecziye ve ihraçlarını, Ana Tüzüğe bağlı olarak çıkarılacak yönetmelik hükümlerine göre yürütmek, uygulamak, teklifler yapmak ve kararları yerine getirmek,

j) Lüzum gördüğü anda DİSK Bünyesindeki her türlü muhaberât, muamelât ve hasabatı bizzat veya görevlendireceği kimseler eliyle tetkikat yapmak veya yaptırmak,

k) Genel Sekreterlikçe yürütülmekte olan işleri yakından izlemek, gerektiğinde tetkik etmek ve izahat istemek,

l) Kongreleri veya her türlü toplantısında bulunduğu konferans ve toplantıları açmak, başkanlığını yapmak veya toplantıyı idare edecek kimseleri tâyin etmek, Kongre divanlarını seçtirnek,

n) Yönetim Kurulu ile Yürütme Kurulu kararlarında, DİSK'in bütününe ilgilendiren veya DİSK'in haysiyet ve şerefi ile ilgili ve DİSK'i sorumlu durumda bırakması mümkün konularda, konunun yeniden görüşülmesi için ilgili kurula iade etmek ve yeniden görüşülüp karara bağlanmasını istemek, (Bu gibi hallerde bu kararların yürütülmesi neticesinden Genel Başkan sorumlu değildir. Kararı veren kurulun, karara katılan ve oy veren üyeleri sorumludur.)

J - Genel Sekreter

Madde : 35 - Genel Sekreter, DİSK Genel Kurulunda, Genel Başkanın göstereceği en az iki aday arasından, Genel Başkanın seçildiği usul ile seçilir.

Madde : 36 - Genel Sekreterin Görev ve Yetkileri Şunlardır :

a) DİSK'in her türlü yazışmalarında, haber almada, DİSK'in amaçları ile ilgili yayın ve istatistikleri derlenmede, toplu sözleşmeye esas olacak bilgileri toplanada, görevlidir.

b) yazışma ve muamelelerin düzgün işlenmesinden sorumludur.

c) Yürütme Kurulu toplantılarının gündemini hazırlar ve Yürütme Kurulunu genel başkanın bilgisi altında toplantıya çağırır.

d) DİSK organlarının almış olduğu kararların yürütülmesiyle görevlidir.

e) DİSK'in Yürütme ve Yönetim Kurulu üyelerinin, 274

sayılı Sendikalar Kanununun 27. maddesi gereğince verecekleri mal bildirimlerinin zamanında noterliğe tevdi ile noterlik- den bir belge alınmasını temin eder ve bu belgenin hangi no- terlikçe verildiğini, tarih ve numarasını Yönetim Kurulu Def- terinin özel bir sayfasına kaydettikten sonra, bu belgeleri DİSK deneticilerine verir.

f) DİSK'in her türlü iç çalışmalarını organize eder, teşkilâtın rasyonel çalışmasını temin eder. Genel Sekreter, DİSK'in kalbidir.

K - Denetim Kurulu

Madde : 37 - Denetim Kurulu, Genel Kurul tarafından seçilen 3 asil, 3 yedek üyeden teşekkül eder. Denetim Kurulu; Genel Kurul tarafından gizli oyla en çok rey verilen seçilir. Kendi arasından bir başkan, bir raportör seçer.

Görev ve yetkileri şunlardır :

- a) DİSK'in Mali çalışmalarının denetimini yapmak,
- b) Denetimleri sırasında gördükleri herhangi bir yol- susluk veya usulsüzlüğü, Yürütme ve Yönetim Kurullarına ve Ge- nel Kurula bildirmek,
- c) DİSK'e bağlı üye sendikalar hakkında vaki olacak şikâyet ve ihbar üzerine Yürütme Kurulunun iznini veya talimatını alarak, denetlemede bulunmak ve raporunu DİSK Yürütme Ku- ruluna vermek.

L - Onursal Kurul

Madde : 38 - Onursal Kurul, 5 asil 3 yedek üyeden ku- rulur. Onursal kurul, Genel Kurul tarafından gizli oyla, en çok rey alan esasına göre seçilir. Onursal Kurul kendi arasın- dan bir başkan ve bir raportör seçer. Onursal Kurul DİSK'in tü- zel kişiliğine saygı göstermeyen ve Ana Tüzüğe aykırı hareket edenler hakkında Yönetim Kurulu veya Yürütme Kurulunun verece- ği rapor üzerine toplanır ve kararını verir.

Onursal Kurulun vereceği cezalar şunlardır :

- 1 - İhtar,
- 2 - Tevbih,
- 3 - Muvakkat İhraç,
- 4 - Kesin İhraç,

BÖLÜM - IV

MALİ HÜKÜMLER

Madde : 39 - DİSK'in gelirleri :

- a) Üye teşekküllerden alınan aidat gelirleri,
- b) Eğitim gelirleri,
- c) Grev fonu gelirleri,
- d) Yasalara göre sağlanacak gelirler,

- e) Bağışlar,
- f) Manelek gelirleri,
- g) Üyesi bulunduğu teşekküllerle, uluslararası diğer teşekküllerden alacağı yardımlar,

Madde : 40 - DİSK'e üye sendikalar, her 100 üye için yılda 300.- lira DİSK'e aidat verirler. Bu aidat yılda bir defada veya 2-4 muayyen süreli taksitlerle ödenir.

Her ocak ayı içinde, üye sendikalar üye durumu ile o seneye ait DİSK'e ödennesi gerekli aidat tutarını DİSK'e bildirir. Yıl sonunda üye Sendikalar, kendi aidat bilançolarını çıkarırlar. Ve gelecek senenin Ocak ayı içinde bir önceki yılla ait aidat farkı varsa öder. Aidat farkı, üye sendikasının o yıl içinde üye sayısındaki artımdan mütevellittir. Her üye Sendika üye sayısı ne olursa olsun DİSK'e senede en az 1000.-TL aidat öder.

Madde : 41 - Bu Ana Tüzüğün 40. maddesi gereğince DİSK'e ödennesi gerekli aidatların tamamı veya ilk taksidi en geç her yıl Ocak ayı sonuna kadar ödenir.

Üye sendikasının, mali durumu inkâr vermemesi sebebiyle, sendikasının talebi üzerine DİSK Yürütme Kurulunca aidat, muayyen sürelerle taksite bağlanır. Ve her taksitin kesin ödene günü tesbit edilir. Bu tesbit edilen ödeme günlerini geçiren üye sendika, DİSK tarafından yazılı ihtar edilir. Buna rağmen ödeme tarihini üç ay geçiren sendika otomatikman DİSK üyeliğinden düşer.

Madde : 42 - Her üye sendika ödediği aidat ve teberularını kontrolünü kolaylaştırmak amacıyla mali raporlarını her devre sonunda DİSK'e göndermekle sorumludur.

Madde : 43 - DİSK'in eğitim gelirleri aşağıda gösterilmiştir :

a) DİSK'in aidat gelirlerinin % 5 i,

b) DİSK'e üye sendikaların eğitim için ayıracakları % 5 gelirlerinin 3/5 ü, (Her 3 ayda bir tahsil edilir.)

c) Üye Sendikalarla birlikte düzenlenecek eşya piyango, müsanere, bale, sergi ve benzeri faaliyetlerden elde edilecek safi gelirin % 25 i eğitime harcanır.

Madde : 44 - DİSK, Genel ve Katma bütçeli idarelerle, mahalli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kurullarla, sermayesinin tamamı devlet tarafından verilme suretiyle kurulan iktisadi teşekkül ve kurumlarla, sermayelerinde devletin iştiraki bulunan bankalar, kamu kurumu niteliğindeki mesleki teşekkül dahil olmak üzere, özel kanunlarla kurulan bankalar tarafından ödemiş sermayesinin en az yarısına katılmak suretiyle kurulan teşekküllerle, bunların aynı nisbetde katılması ile kurulan müesseselerden, işveren ve işveren kuruluşlarından teberru ve mali yardım kabul edemez.

Madde : 45 - DİSK, tüzel kişi olarak siyasi partilerden veya onlara bağlı teşekküllerden herhangi bir suretle maddi

yardım kabul edemez, maddi yardımında bulunamaz, onların teşkilâtı içinde yer alanaz.

BİRLEŞİK GREV FONU

Madde : 46 - DİSK'e bağlı sendikaların üyeleri, Grev Fonu'na ayda bir lira ödeneye mecburdurlar. Bu paralar üye Sendikalar tarafından, işyerlerinden her ay sendika aidatı ile birlikte kestirilir. Üye sendikalar, kendi ana tüzüklerine ve işyerleri ile yapacakları toplu sözleşmelere bu konuda gerekli hükümleri koymakla yükümlüdürler.

DİSK Grev Fonundaki paraların nasıl kullanılacağı bir yönetmelikle düzenlenir.

Madde : 47 - DİSK'in Mali İşleri, Yürütme Kurulunda kararlaştırılmak şartı ile, yürütme kurulu üyelerinden birisinin yetki ve sorumluluğunda yürütülür.

Madde : 48 - DİSK'in kasasında normal olarak en çok 2.000.-lira para bulundurulur. Bu miktar, şartlara göre yürütme kurulu kararı ile eksiltilebilir veya çoğaltılabilir.

Kasadaki 2.000.- liralık normal miktar çoğaltılmış iken, kasadaki paranın, hırsızlık veya yanna gibi olağanüstü olaylar karşısında doğacak zararın ilk 2.000.- lira ile arttırılan miktar arasındaki niktardan, çoğaltılma kararına müsbet oy kullanan yürütme kurulu üyeleri müştereken sorumludur ve derhal tazmin etmeyle mükelleftirler.

Madde : 49 - DİSK'in kasadaki niktardan fazla paraları, DİSK'e ait banka hesaplarına muntazaman yatırılır. Ve para mutlaka banka hesaplarında tutulur.

Madde : 50 - a) DİSK'in paraları, bankalardan veya gerekli yerlerden birinci inza yetkilisi ile ikinci inza yetkililerinden birisi olmak üzere iki yetkili inza ile alınır veya çekilir.

Birinci inza yetkilileri, genel başkan ve genel sekreterdir.

İkinci inza yetkilileri, diğer üç yürütme kurulu üyeleridir.

b) Bu maddenin a) fıkrasındaki hükme göre iki yetkilinin inzası ile para alma veya çekme yetkisi bir veya birkaç kişiye verilebilir.

BÖLÜM - V

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde : 51 - Yürütme Kurulu kararı ile, lüzumuna ve ihtiyaca göre gerekli sayıda Genel Başkan yardımcıları ile Genel Sekreter yardımcıları tayin edilebilir.

Bu yardımcılar, yardımcısı olduğu kinsenin talimatı ile çalışır. Ve görev ve yetkilerini yardımcılığını yaptığı kinselerden alırlar. Yardımcıların görev ve yetkileri lüzumu halinde yürütme kurulunca da tesbit edilebilir.

Madde : 52 - Defterler: DİSK'in tutmaya mecbur olduğu defterler şunlardır :

- a) "Üye kayıt defteri" bu deftere üyelerin kimlik ve adresleri, DİSK'e giriş tarihleri ve yükünlü oldukları aidat miktarı kaydedilir.
- b) Yönetim Kurulu ve Yürütme Kurulunun tarih sırası ile ve müteselsil numaralarla kayıtlanmış ve altı inza edilmiş kararların yazılmasına mahsus "Karar Defteri".
- c) Gelen ve giden evrakın tarih ve numara sırası ile kaydedileceği "Gelen ve Giden evrak kayıt defteri".
- d) Gelen evrakın aslının, giden evrakın suretinin saklanacağı "Gelen ve Giden evrak dosyaları".
- e) "Zimnet Defteri",
- f) "Aidat", "Gelir" ve "Gider" defterleri,
- g) "Bilanço, Esvanter ve Kesin Hesap Defteri",
- h) Genel Kurul Başkanı ve Kâtiplerinin Yönetim Kurulu ile beraber inza edecekleri " Genel Kurul Karar Defteri"
- i) Yürütme Kurulunun bir tutanakla tesbit edeceği numarasız ve Yürütme Kurulunca mühürlenmiş gelirlere ait kopyeli nakbuzlarla, giderlerin fatura evrak ve kaydiyesini muhafazaya mahsus dosyalar,

(DİSK denirbaşlarının kaydedileceği, "Denirbaş Defteri" ile yukarıda (a), (b), (f), (h) fıkralarında işinleri yazılı defterler kullanılmadan notere tasdik ettirilir.)

Madde : 53 - İhtilâfları Uzlaştırma ve Giderme Komisyonu : DİSK'in üyesi bulunan Sendikalar arasındaki her türlü uyuşmazlık DİSK'e bağlı bulunan üye sendikaların temsilcilerinden teşekkül eden bir komite tarafından çözülür. Yürütme Kurulu üyeleri bu komitenin tabii üyesidirler.

Bölge Temsilcileri :

Madde : 54 - a) DİSK Yürütme Kurulu lüzum gördüğü yerlere bölge temsilcilikleri kurar veya kaldırır. Temsilcilerin kurulacağı bölgelerde en az üçten az DİSK üyesi sendikaların teşkilâtı varsa veya hiç yoksa temsilci, yürütme kurulunca atanır. 3 veya daha fazla ise bu Sendikaların Genel Merkezlerinin o bölgeden gösterecekleri 2 şer temsilcinin katılacağı toplantıda seçilir. Temsilcinin görevden affı da aynı yolla olur. (DİSK Yürütme Kurulu yetkisi saklıdır.)

b) Bölge Temsilciliğinde görev alacak yardımcılarının ve uzman personelin atanması da DİSK Yürütme Kurulu tarafından yapılır.

c) Bölge Temsilciliklerinin yetki, görev ve sorunlulukları bir yönetmelikle düzenlenir.

Madde : 55 - DİSK Yürütme Kurulunun kaç üye ile toplandığına bakılmaksızın, yürütme kurulu kararlarının üç üyenin

müsbet oyu ile alınması şarttır.

Yürütme Kurulu üyelerinin, çeşitli görevler dolayısıyla toplanamaması halinde acil bir durum karşısında Genel Başkanın, o da yoksa Genel Sekreterin re'sen karar verme yetkisi saklıdır. Bu takdirde, re'sen karar verme yetkisini kullanan, konuyu ilk yürütme kurulu toplantısına sunar ve onay alır. Yürütme Kurulunun onaylanmaması karşısında konu, ilk Yönetim Kurulu toplantısına götürülür ve gündeme alınır.

Madde : 56 - DİSK Yürütme Kurulu, Yönetim Kurulu ve diğer kademelerindeki seçimli işlerde görev alabilmek için, DİSK'e üye sendikalardan birisinin üyesi olmak şarttır ve kâfidir.

Madde : 57 - DİSK organlarına seçinle getirilenler ile üye sendikaların üyeleri DİSK'in doğal üyeleridir.

Madde : 58 - DİSK, Üye Sendikaların her türlü muamele ve kayıtlarını kontrol edebilir. Gerektiğinde üye sendikaların Denetim Kuruluna ve Haysiyet Divanına durumu havale etme yetkisine sahip olmakla beraber, üye sendikaların Genel Kurullarını toplantıya çağırma yetkisi de vardır.

Madde : 59 - Üye Sendikalar, DİSK kararlarını tatbik mevkiine koymaya mecburdur. Ancak, DİSK yöneticileri tarafından verilen direktif ve kararlar DİSK Ana Tüzüğündeki amaç ve ilkelere aykırı olamaz.

Madde : 60 - Sosyal Güvenlik : DİSK Yöneticileri, personelinin sosyal güvenlik, sigorta ve dinlenme haklarını garanti altına alır. Personel işçi statüsüne tabidir. Personel ile ilgili yönetmelik çıkarılır.

Madde : 61 - Kıdem ve İhbar Tazminatları : DİSK Yönetici kadrolarında DİSK'ten ücret almak şartıyla ücretli olarak vazife görüpte tekrar seçilemeyenler her kıdem yılı için DİSK'ten son aldığı maaş karşılığında 30 günlük kıdem tazminatı alır. DİSK'in personel ve müstahdemleri iş kanunu hükümlerine tabidir.

Ölüm halinde kıdem tazminatları, eş ve çocuklarına, eş ve çocukları yoksa anne ve babaya ödenir.

Madde : 62 - DİSK Genel Kurulunda, üye Sendikalardan 1/5 i DİSK'i yaşatmayı taahhüt ettiği müddetçe DİSK feshedilemez. Fesih kararını ancak bu maksatla çağırılmış olan Genel Kurul alabilir. Genel Kurulun böyle bir karara varabilmesi için üyelerin en az 1/3 ünün Genel Kurulda bulunması şarttır. Bu toplantıda çoğunluk elde edilemezse ikinci defa Genel Kurul toplantıya çağırılır. Bu toplantıda yeter sayı aranmaksızın fesih kararı alınabilir. Ancak bu suretle yapılan toplantıda fesih kararı mevcut üyelerin 2/3 ünün oyu ile alınır. Durum, DİSK tasfiye heyeti tarafından 5 gün içinde mahallin en büyük mülkiye amirine bildirilir.

Madde : 63 - Üye Sendikaların kanunî gelirlerinin tahsili için kullanılan (Gelir ve Gider Makbuzları) DİSK tarafından müteselsil numaralı ve soğuk dangalı olarak hazırlanarak

üye sendikalara kullanılmak üzere inza mukabili dağıtılır. Üye Sendikalar gelirlerinin toplanması için başka nakruz kul- lanamazlar. Makbuzların baskı masrafları, nisbet dahilinde üye sendikalar tarafından ödenir. Üye Sendikaların gelir ve giderlerinin tanzini ile muhasebe usullerinde birlik ve beraberliğin sağlanması amacıyla DİSK Yürütme Kurulu tarafından gerekli çalışmalar yapılır. (Üye Sendikalar DİSK tarafından bastırılan makbuzları kullanmaya başlayıncaya kadar ellerindeki makbuzları DİSK'e seğuk danga ile dangalatmak ve numaralanmak suretiyle kullanabilirler.)

Madde : 64 - a) DİSK Yürütme Kurulu üyelerinin tamamını bütün mesaisi ile DİSK'te çalışır. Ücretleri kendi sendikalarınca ödenir. Yürütme Kurulu üyeleri ile bütün mesaisini DİSK'e veren ve kendi sendikasından ücret alan görevlilerin, DİSK ile ilgili işlerde yoluk otel ve yol masrafı gibi seyahat masrafları, DİSK tarafından ödenir. Üye sendikalarda idareci veya görevli olan şahıslara DİSK tarafından özel görev verildiği takdirde bu göreve ait seyahat masrafının, DİSK tarafından mı, yoksa kendi Sendikası tarafından mı ödeneceği, DİSK Yürütme Kurulunca kararlaştırılır.

b) Yönetim Kurulu toplantısı, Genel Kurul toplantısı, komisyon gibi DİSK faaliyetlerine katılanlar ile Onur Kurulu ve Denetim Kuruluna ait çalışmalar için üyelerin yaptıkları her türlü seyahat ve kayıp ücreti masrafları, kendi sendikalarınca ödenir.

Madde : 65 - a) Yürütme Kurulu Ana Tüzük hükümlerine uygun yönetmelikler hazırlar, yürürlüğe koyar ve Yönetim Kurulunun ilk toplantısına sunar. Bütün yönetmelikler bu yolla yapılır.

b) Ana Tüzüğün hükümlerinin tam uygulanabilmesi için, bu Ana Tüzüğün muhtelif yerlerinde yönetmelik çıkarılacağına dair hüküm olmayan konularda dahi, Ana Tüzüğün lâfzına ve ruhuna aykırı olmanak suretiyle yönetmelikler çıkarılabilir.

Ana Tüzüğe bağılı olarak çıkarılan ve uygulanmaya konulan yönetmelik hükümleri, aynen bu Ana Tüzük hükümleri değerindedir.

Madde : 66 - a) Kanunen Sendikaların işkolu sayısı her ne şekilde ve niktarda tesbit edilmiş olursa olsun, DİSK için iç teşkilâtlarına bakımından, işkolu sınıflandırması aşağıdaki gibidir ve 16 dir:

1- Tarım ve hayvan yetiştirme, ormancılık ve tonruk- çuluk

- Avcılık ve av hayvanlarının üretilmesi, balıkçılık, süngercilik vesair deniz ürünlerinin çıkarılması

2- Kömür madenciliği, metal cevherleri madenciliği, taş, kil, kun ocakları ve madenlerden gayri maddelerin topraktan çıkarılması, kömür mamulleri imalâtı (Maden arama dahil)

3- Han petrol vesair akaryakıtlar ve tabii gaz tasfi-

yehaneleri ve petrol mamulleri sanayii, akaryakıt depo ve istasyonları akaryakıt nakli ve satışı (Pipe-line ve petrol arama dahil)

-Suni ve tabii lâstik, kauçuk, plâstik, bakalit, linolyum, suni muşamba ve benzeri sanayii ve bu maddelerden inşaat, elektrik ve sıhhi malzeme, ev eşyası ve her çeşit eşya inalâtı

-Ecza ve kimya sanayii: (boya sanayii ve atom sanayii dahil) pil ve batarya akümülatör sanayii (azot sanayii dahil)

4-Gıda maddeleri inalâtı sanayii, insanların istihlakına mahsus gıda maddelerinin inali, her çeşit hayvan, kümes ve av hayvanları kesilmesi ve temizlenmesi, ambalâjlanması, nezbahalar ve etten mamul gıda maddeleri inalâtı; süttten mamul maddelerin inali hayvanî ve nebati yağ sanayii (sabun sanayii dahil) her nevi gıda maddelerinin konsERVE yapılması ve saklanması, değirmende öğütülmüş maddeler inali, eknekcilik, pastacılık, börekçilik ve her nevi un ve unlu maddelerden yiyecek inali, kakao, çikolata, şekerleme ve benzeri maddeler inali, kakao, kahve, tuz öğütülmesi ve çay yaprakları üzerinde yapılan amelîyeler ve benzeri işler, yem sanayii, maya inalâtı, içki ve tütün sanayii: İnbikten geçirilmiş alkollü içkiler şaraplar, likörler, malt likörleri, hafif içkiler, karbon hamızı ile neydana getirilmiş içeceklerin inali, tasfiyesi, karıştırılması, inbikten geçirilmesi, tahannur ettirilmesi, bira fabrikaları, alkolsüz içkiler (gazoz, meyva suları ve benzerleri), sigara, puro, pipo, enfiye, çiğnenen tütün gibi mamullerin inalâtı, tütünün ayıklanması, kurutulması gibi tütün sanayii ile ilgili inalât ve manipülasyon işleri, yaprak tütün işleme ve bakım evleri.

-Şeker sanayii

5-Her çeşit dokuma sanayii, giyecek eşya Sanayii, hazır dokuma eşya inalâtı (Trikotaj), iplik sanayii ve çirçir sanayii (İdrofil pamuk inalâtı dahil), çamaşırhaneler, ütü, kola boyama ve temizleme işleri.

6-Kundura sanayii deri ve mamulleri ve deri giyecek eşya (saraciye) inalâtı ve debagat işyerleri, kürkçülük, tutkal sanayii ve bağırsak işleme yerleri.

7-Ağaç ve mantar mamulleri, mobilya inalâtı, doğrama ve bıçkıcılık sanayii, kereste fabrikaları, her çeşit suni tahta ve benzeri inalâtı.

8-Kâğıt, kâğıt mamulleri ve selüloz sanayii

-Matbaacılık, neşriyatçılık, klişecilik (basın teknisyenleri)

-Basın mensupları (Gazeteciler) ve her çeşit neşriyat işlerinde çalışanlar.

9-Metalden başka maden sanayii: her çeşit toprak ve seramik sanayii ile çönlük, çini inalâtı ve çimento, alçı, taş toprak kullanmak suretiyle inşaat malzemesi vesair malzemesi inalâtı, ateş tuğlası, tuğla ve kiremit sanayii, seramik ve fayans sanayii cam ve candan mamul eşya sanayii

-Çimento sanayii

10-Her türlü metal inalâtı (demir, bakır, kron ve-
sair maden cevherlerinin ve bunların halitalarının izabesi,
tasfiyesi, haddelenmesi, dökülmesi ve şekillendirilmesi), çe-
lik sanayii, madeni eşya inalâtı, makine inalâtı, elektrik ma-
kine ve cihazları ve âletleri ve madeni nakil vasıtaları ina-
lâtı ve onarını, sir madeni eşya ve malzeme inalâtı.

-Geni yapımı ve onarını

11- Yapıcılık:

Her çeşit bina, yol, köprü, baraj demiryolu, tünel, metro, ka-
nalizasyon, liman, dalgakıran, havuz, istihkân, hava meydanı,
dekovil hattı, tramvay hattı, spor sahaları inşaatı gibi yapı-
cılık işleri ve bunlarla ilgili ve bunları tamamlayıcı işler.

-Kamu sektöründe yapılan yol yapım, onarım ve bakı-
nı

12-Enerji sanayii: Elektrik, gaz, su istihsal, top-
lama, taşıma ve dağıtım işleri ile

- Ayrıca işkolu gösterilmemiş olan veya yerinde sen-
dika bulunmayan devlet, belediye, özel idare hizmetleri: Çöp,
kanalizasyon, drenaj, itfaiye vesair gibi her çeşit kamu hiz-
metleri ve görevleri

- Her çeşit sağlık hizmetleri:

Hastahaneler, sanatoryumlar, bakım ve dinlenme evleri, doğum
ve çocuk bakım evleri, doktor muayenahaneleri, klinikler gibi
sıhhi tedavi müesseseleri, diş klinikleri ve hayvan bakım ev-
leri, röntgen muayenahaneleri ve benzerleri.

13- Toptan ve perakende ticaret, her çeşit sınaî,
zirai ve hayvani maddelerin ve ürünlerin toptan ve perakende
alın ve satım işleri.

-Banka ve diğer müesseseler:

Bankalar, para ve ticaret borsaları, sigortalar ve her çeşit
malî müesseseler, kredi kooperatifleri, kredi oşhan ve tahvi-
lât komisyoncuları.

14- Kara taşımacılığı motorlu ve motorsuz taşıt iş-
leri (Otobüs, kamyon, tramvay, tünel ve sürücülük işleri).

- Demiryolları taşımacılığı:

Demiryolları ve buna bağlı işyerlerinde görülen işler.

-Deniz Taşımacılığı :

Geni ve benzeri ile her çeşit insan, eşya ve hayvan taşımacı-
lığı ile bunlara bağlı deniz işleri.

- Hava taşımacılığı:

Havacılığın yer üstü işleri dahil.

- Ardiye ve Antrepoculuk:

Antrepolar, ardiyeler, soğuk hava depoları, umumî mağazalar,
silolar ve buralarda yapılan her türlü yükleme ve boşaltma iş-
leri, liman istasyon ve iskelelerde yapılan yükleme ve boşaltma
işleri, ambarlana ve depolama işleri.

- Haberleşme:

Posta, telefon, telgraf, radyo, televizyon işleri ve hizmetle-
ri (inalât hariç)

15- Otel, pansiyon, lokanta, büfe, pastahane kahvehane gibi yatma, istirahat veya yenek yerleri ile sinema ve tiyatrolar, hayvanat bahçeleri, sirkler, parklar plâjlar gibi eğlence yerleri, yüzme havuzları, stadyum, hipodrom, tenis golf sahaları gibi açık ve kapalı spor yerleri, hananlar, kaplıcalar dahil.

- Her çeşit büro ve teknik bürolar, yazıhane, avukat ve malî müşavirler, enlâk komisyoncuları, iş takip büroları ve benzeri nüesseselerde görülen işlerle, dernekler, noterler, ticaret ve sanayii odaları ile benzeri işçi ve işveren teşekkülleri.

- Sahne, perde ve benzeri tensil sanatkârı Müzik, resin, heykeltraşlık, dekorasyon, edebiyat ve benzeri güzel sanatlarla ilgili işler.

16- Millî Savunma ile ilgili askerî işyerleri (Uluslararası ve yabancı askerî işyerleri dahil.)

b) DİSK'in her hangi bir kurul, komite, komisyon seçini için işbu Ana Tüzükte (Üye sendikaların temsilcisi) şeklinde sendikalar için kullanılan tabirlerden bu maddenin a) fıkrasındaki 16 işkolu anlaşılır. Bu duruma göre 274 sayılı kanuna istinaden yürürlükte olan sendikaların işkolları yönetmeliğinin inkân vernemesi veya bu Ana Tüzük hüknü gereğince henüz birleştirilmeleri mümkün olmaması sebebiyle, işkolunda birden fazla üye sendika olduğu takdirde, bu sendikaların yürütme kurullarının üçer üyesinden teşekkül eden toplantıda DİSK için gerekli kimseler seçilir. Oy eşitliği halinde seçin mümkün olmasa eşit oylara hedef olan adaylar arasında ad çekme usulüne başvurulur.

c) DİSK'in teşkilâtlanma Daire ve büroları konusundaki sınıflandırma ve çalışma programları bu maddenin a) fıkrasındaki esasa göre yapılır.

d) Bu maddenin a) fıkrasında tesbit edilmiş işkolu sınıflandırmasına göre, DİSK yönetin kuruluna her işkolundan bir olmak üzere seçilecek yönetin kurulu üyeleri, DİSK Genel Kurulunda, her işkolu için ayrı ayrı olmak üzere seçilir. Aynı anda birer de yedek seçilir.

Madde : 67 - DİSK'in Kurucuları şunlardır :

1 - Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makina Sanayii İşçileri Sendikası (Türkiye Maden-İş Sendikası) nı temsilen Genel Başkan Kemal Türkler,

2 - Türkiye Lâstik, Kauçuk ve Plâstik sanayii İşçileri Sendikası (Lâstik-İş) nı temsilen Genel Başkan Rıza Kuas,

3 - Türkiye Basın Sanayii İşçileri Sendikası (Basın-İş) nı temsilen Genel Başkan İbrahim Güzelce,

4 - Türkiye Gıda Sanayii İşçileri Sendikası (Türkiye Gıda-İş) nı temsilen Genel Başkan Kemal Nebioğlu,

5 - Türkiye Maden İşçileri Sendikası (Türk Maden-İş) ni temsilen Genel Başkan Mehmet Alpdündar.

(Kurucu Sendikaları temsil edenlerin açık künye listesi ilişiktir.)

XXX

GEÇİCİ MADDE : DİSK Genel Kurulu, kuruluş tarihinden başlamak üzere bir yıllık geçici süre içinde, kurucu sendikaların Genel Yürütme Kurulu üyelerinden teşekkül eder.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV